

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/100

KARAR NO : 1984/308

ÖZET : Siyasi partilerle ilişkile-
ri görülen kuruluş ve derneklerin
yönetici ve üyelerinin sıkıyönetim
ilânına neden olan olaylara ilişki-
bulunan suçlarına ait davanın 1402
sayılı yasa'nın 13.maddesindeki
yer ve zaman kaydına bakılmaksızın
Askeri Yargı yerinde görülmesi ge-
rektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Bülent Bayrakçı

O L A Y : 19.1.1978 günü saat 03-03.30 arasında sanığın Cumhuriyet Ma-

hallesi Santral sokakta bulunan müştekilere ait 01-FF-867 plâkalı Renault marka araba-
nın motor aksanı altına dinamit lokumu koyup, fitili ateşlemek suretiyle patlattığı, bu
patlama sonucunda arabada hasar meydana geldiği, sanığın ruhsatsız olarak dinamit bulun-
durduğu iddiaları ile Kozan C. Savcılığı'nca aylemine uyma TCY.nın 264/son., 516/ilk mad-
deleri uyarınca cezalendirilmesi istemi ile hakkında kamu davası açılmıştır.

Kozan Asliye Ceza Mahkemesi: 19.2.1979 günü, Esas 1978/33, Karar 1979/55 sayı
ile; sanığa atılı suçun sıkıyönetim yasası kapsamında olduğu gerekçesi ile görevsizlik
kararı vermiştir.

Adana-Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: Davayı beraatle
sonuçlandırmış, Askeri Savcının temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askeri Yargıtay
1. Dairesi 26.12.1979 günü, 1979/373-374 sayı ile; kısmen tebliğname vechile hükmün noksan
soruşturma yönünden bozulmasına karar vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 15.10.1980 günü, 1980/759-710
sayı ile; Adana ilinin de 26.12.1978 günü sıkıyönetim kapsamına alınmış olduğu, 1402 sayılı
yasada 2301 sayılı yasa ile değişiklik yapıldığı, suçun üç aydan önce işlendiği, görülmekte
olan davalarla bağlantı koşulunu içermediği gerekçeleri ile görevsizlik kararı vererek
dosyayı Kozan Asliye Ceza Mahkemesi'ne göndermiştir.

Kozan Asliye Ceza Mahkemesi: Dosyayı yeniden esasına kaydederek yargılamaya
bir süre devam etmiş, 30.5.1983 günü, Esas 1981/19, Karar 1983/183 sayı ile; TCY.nın 264.
maddesinde 2345 sayılı yasa ile değişiklik yapılmış olduğu, bu nedenle suçun ağır ceza
mahkemesinin görevine girdiği gerekçesi ile bu kez görevsizlik kararı ile dosyayı Kozan

.../...

Ağır Ceza Mahkemesine göndermiştir.

Kozan Ağır Ceza Mahkemesi:13.3.1984 günü,Esas 1983/98,Karar 1984/18 sayı ile;Kozan Asliye Ceza Mahkemesi ile Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi kararları arasında ortaya çıkan,olumsuz görev uyuşmazlığının görevli ve yetkili müşterek yüksek dereceli Uyuşmazlık Mahkemesince çözümlenerek açıklığa kavuşturulması istemi ile dosyayı C.Savcılığı'na tevdi etmiş,Kozan C.Savcılığı'nın 20.4.1984 günlü,1980/965 esas sayılı müzekkeresi ilişiginde dosya Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gelmiştir.

Böylece;Kozan Asliye Ceza Mahkemesi ile,Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Ali Suat Erkoç,Mustafa Aksoy,Necati Karakış,Osman Kayacan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 21.5.1984 günlü toplantıda,geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç,Adana ilinde 25.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce,19.1.1978'de Kozan ilçesinde işlenmiştir.

Dosya içeriğinde yer alan anlatım ve belgelerden,sanığın sağ görüşlü,ülkücü müştekinin ise Töb-Der üyesi olduğu belirlenmekte,ayrıca D.D:35'de yer alan ve Kozan C.Savcılığı'nca Emniyet Amirliğine hitaben yazılan,olayın müştekisi ve sanığının sıfatları,siyasi görüşleri,herhangi bir derneğe kayıtlı olup olmadıkları hususundaki müzekkeresine, "müşteki Halit Erkol'un ilk okul öğretmeni olup,sol görüşlü ve Kozan Töb-Der üyesi,sanık Bülent Bayrakçı'nın ise ilçede yeni kurulan ülkü ocakları derneğinin kurucularından,müteşebbis heyetinden ve aşırı ülkücülerden olduğu" biçimindeki Kozan İlçe Emniyet Amirliğine ait 20.1.1978 günlü,272 sayılı cevap yazısından sanığın Ülkü Ocakları derneğinin üyesi olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda,sanığın anılan derneğin üyesi olması,ülkücü kuruluşlar ve MHP'si hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde açılmış bir davanın bulunması nedenleri ile davanın 1402 sayılı yasa'ya 2310 sayılı yasa ile ek-1.maddesinin "sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine giren suçları işleyen siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarıⁿⁱⁿ yönetici ve üyeleri ile siyasi partilerle ilişkileri görülen diğer kuruluş ve derneklerin yönetici ve üyelerinin suç dosyaları hakkında soruşturma ve yargılama yapma-

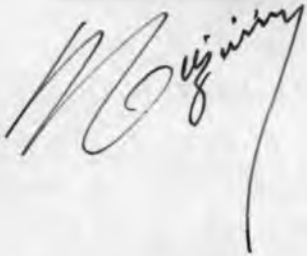
ya,parti genel merkezlerinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlıkları nezdindeki askeri mahkemeler yetkilidir" hükmü uyarınca aynı yasa'nın 13.maddesindeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın askeri yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle,Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 15.10.1980 günlü, 1980/759-710 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,21.5.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

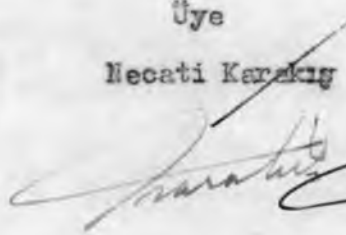
Üye

Mustafa Aksoy

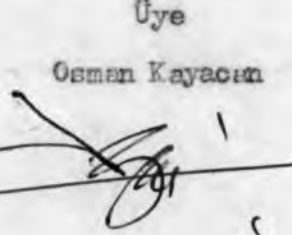
Üye

Necati Karakıy

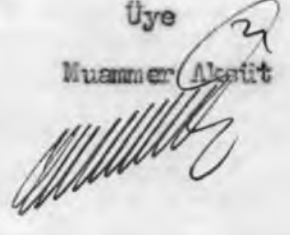
Üye

Osman Kayacan

Üye

Muammer Akşit

31.5.1984
Başkan
Servet Tüzün

31.5.1984

D/E